

TELEFON: 32 19 02
TELEFAX: 32 24 99

SERMITSIAK 2EBWIL2IVK

18. februar 2005
UKIUT/ÅRGANG 46
NR. 07

KR. **20,-**

HANNE BROBERG

**Atisanik takutitsinermi
puisit amii
Sermitsiaq Inuussutit**

**Sæl på modemesse
Sermitsiaq Erhverv**

Hans Enoksen truer med valg

Side 2-10

Hans Enoksen qinersinissamik sioorasaarivoq

qupp. 2-10

**A
HEREFORD
BEEFSTOUW**

Hotel Hans
Egede, Nuuk
Tlf: 32 42 22

[www.a-h-b.dk/
nuuk](http://www.a-h-b.dk/nuuk)

synoptik
Isaruaarniarfik

**PAGGAAK!!!
SURPRISE!!!**

**INUUISSIORNERMI AKIKILLILINEQ
SINISSARPASSUIT 75%-IMIK
FØDELSDAGS UDSALG
75% PÅ MASSEVIS AF STEL**

GERTRUD RASK
Spisehus
ARCTIC INNOVATIVE GASTRONOMY

En spændende og anderledes smagsoplevelse får De på Gertrud Rask Spisehus!
Bordreservation - tlf. 32 42 22 - Hotel Hans Egede

**Agguagarsiassatit
tigoreerpigit?
Har du hentet din dividende?**

**AGGUAGAR-
SISITSINEQ
DIVIDENDE
UDBETALING**

Bruøsen

100%-imik kalaallinit piginegarpoq / 100% ejat af det grønlandske folk

GRØNLANDS KONTORFORSYNING A/S
Box 430 3900 Nuuk Tlf. 321830 Fax 323018 email: kontorforsyning@kontorforsyning.gl

Allaffik innaallagissamik
qullartartoq/appartartoq

Iluttit assigiinngitsut 13-it

Arfalinnik pisiniariut
akikillisaaffigissavatsigit

3-leddet el-sidde/stå
skrivebord I BØG.

13 forskellige udformninger
enhedspris:
7100,00 + fragt

Flere borde: mulighed for
gode rabatter

Handel rigtig - det er vigtigt!
Eqqortumik pisiniameq pingaartuuvoq

Som at få en helt ny familie

Oline Heilmann deltog ved afsløringen af mindepladen for de omkomne ved Hans Hedtoft-forliset

Af Kurt Kristensen

– Det er som om, at jeg har fået en helt ny familie, siger 60-årige Oline Heilmann fra Nuuk.

Hun deltog sammen med sin mand Kristian Heilmann søndag den 30. januar på Den nordatlantiske Brygge i København i afsløringen af mindepladen for de 95 omkomne ved Hans Hedtoft-forliset i 1959.

Selv om forliset skete for 46 år siden, var det først i løbet af januar, at Oline Heilmann kom i kontakt med mange af de andre efterladte ved forliset syd for Kap Farvel den 30. januar 1959.

Via internettet kom Oline Heilmann i kontakt med Kirsten Sietam og Sandra Vinding fra Pårørendegruppen, som tog initiativet til op-

sætningen af mindepladen på det sted på Christianshavn, hvor skibet Hans Hedtoft skulle have vendt tilbage efter sin jomfrutur til Grønland.

Efter afsløringen af mindepladen den 30. januar har Oline Heilmann opretholdt kontakten med Kirsten Sietam og Sandra Vinding.

Det viste sig hurtigt, at mange af de efterladte har arbejdet med de samme følelser og de samme spørgsmål gennem alle årene, selv om de har været spredt for alle vinde i Grønland, Danmark og udlandet.

Fem fra Grønland

Ved afsløringen af mindepladen deltog fem af de efterladte fra Grønland: Oline og Kristian Heilmann fra Nuuk, Emilie og Samuel Olsen fra Sisimiut og Bjarne Egede fra Narsaq.

Oline Heilmann mistede sin mor, jordemoder Marie Olsen, Samuel Olsen sin bror, telegrafist Lars Christian Olsen, og Bjarne Egede sin far, landsrådsmedlem og formand

for fisker- og fangerorganisationen KNAPP Carl Egede ved forliset syd for Kap Farvel den 30. januar 1959.

For Oline Heilmann blev afsløringen af mindepladen, lavet af grønlandsk marmor, med navnene på alle 95 omkomne en følelsesladet, men også en meget flot oplevelse:

– Det føltes som om, at Mor først nu blev begravet.

Forældreløs i Danmark

Ved afsløringen af mindepladen på Christianshavn gik Oline Heilmanns

tanker til både hendes far og mor.

Oline Heilmann mistede som 8-årig sin far Karl »Kaalik-kuluk« Olsen, som var skibstømrer ved værftet i Sisimiut.

Den 8. januar 1953 sejlede Karl Olsen sammen med sin fætter Kristian Olsen ud fra Sisimiut i en lille motorbåd.

De vendte aldrig tilbage.

Oline Heilmanns mor, Marie Olsen, tog som enke med to små piger en uddannelse som jordemoder på Rigshospitalet i København.

I 1958 blev Marie Olsen ansat på sygehuset i Qaqortoq, men skulle i januar 1959 rejse med Hans Hedtoft ned til sine to børn, som var forblevet i Danmark.

Hun nåede aldrig frem. Efter Hans Hedtoft-forliset stod Oline Heilmann og hendes lillesøster som forældreløse i Danmark:

– Det var ganske forfærdeligt.

Tre breve

Sermitsiaq har spurgt Oline Heilmann, om hun vil fortælle om forliset og tabet af sine forældre.

Oline Heilmann har i stedet givet os tre breve, som hun gennem årene har skrevet til sine forældre.

Vi bringer brevene på denne side.

Ilaqutaasorpasuit imminnut ilisarismanngikkaluarlutik ukiut 46-it ingerlanerini assigiissunik misigisaqartarsimallutillu eqqarsaatqartarsimapput. Oline Heilmannip, saamerliusup, januarimi aatsaat Pårørendegruppemeersut Kirsten Sietam aamma Sandra Vinding atassuteqarfigilerpai, atassuteqarfiguassanerarlugilli: – Oqaloqatigiissutissaqangaaratta.

Mange af de pårørende har arbejdet med de samme følelser og de samme spørgsmål gennem 46 år - uden at kende hinanden. Oline Heilmann, til venstre, kom først i januar i kontakt med initiativtagerne til Pårørendegruppen Kirsten Sietam og Sandra Vinding, men de har fastholdt kontakten: – Der er så meget at snakke om.

Breve til mine forældre

Oline Heilmann har skrevet om sorgen ved at miste begge sine forældre - men kommer aldrig over det tomrum, som de to tragedier skabte

Til mine forældre

Mor og Far, I blev borte uden at sige farvel til mig, uden at give mig et kys, uden at give mig et knus.

Far, du tog ud i din lille motorbåd, men kom aldrig hjem igen.

Det var den 8. januar 1953, da jeg var 8 år.

Far, din kærlighed til din datter var meget stor og meget stærk.

Når du skulle til at spise, satte du mig på dit skød og spiste sammen med mig af det, som du selv skulle spise.

Så meget elskede du mig.

Et pigebarn, der elskede sin far så højt, ventede forgæves.

Far kom aldrig tilbage.

Mor, du sendte et telegram fra Qaqortoq og skrev, at nu kommer du ned til mig i Danmark, men du kom aldrig til mig.

Din ankomst var en begivenhed, som jeg rigtig meget havde glædet mig til.

En pige på 14 år blev forældreløs i et fremmed land.

Det var usigelig forfærdeligt.

Det var den 30. januar 1959.

Min lillesøster og jeg var nu alene i et fremmed land uden familie - de var alle i Grønland.

På jeres fødselsdage, juleaftensdag og den dato, hvor I omkom, laver jeg små buketter med sløjfe.

Sammen med min mand går jeg ned til stranden og kaster de små buketter ud i havet.

Jeg lader min hånd hvile lidt i det store vand, hvor I to og andre i vor familie har deres gravsted, deres meget store gravsted.

Mor og Far, jeg elsker

Hans Hedtoftimik ajunaarsimasunut eqqaassutissaq naalakkersuisut siulittaasuata Hans Enoksenip nigalittalerpaa.

Landsstyreformand Hans Enoksen lagde en krans ved mindepladen for de omkomne ved Hans Hedtoft-forliset.

jer.

I er altid i mit hjerte.

Til min mor

Mor rejste til Danmark i april 1955 for at blive elev på Jordemoderskolen på Rigshospitalet i København.

Mor tog min lillesøster og mig med til Danmark for ikke at efterlade os i Grønland.

Vi kom på Frk. Schneiders Børnehjem på Bispebjerg, og vi holdt tit weekend hos mor.

Det var rigtig dejligt.

Da Mor blev færdig med sin uddannelse, fik hun i 1958 en stilling i Qaqortoq.

Så sendte Mor et telegram til mig i januar 1959 for at fortælle, at hun ville komme ned til os i Danmark.

Hvor var det herligt.

Nu ville jeg snart komme hjem til det land, jeg altid havde længtes efter.

Nej, hvor jeg glædede mig.

Efter nogle dage blev

min enorme glæde og længsel erstattet af en forfærdelig sorg.

Mor kom alligevel ikke ned til mig.

Hun forsvandt i havet.

Åh nej, det var ganske forfærdelig.

Dengang besluttede jeg: Når jeg er færdig med skolen, vil jeg have mig en uddannelse.

Som sagt, så gjort.

Jeg fik mig en uddannelse indenfor Postvæsenet.

Det, som jeg ville opnå, kunne nu blive til virkelighed.

Når jeg havde fået mig en uddannelse, ville jeg rejse hjem til mit elskede land.

Det gjorde jeg så i 1963.

Kristian Heilmann og jeg, vi mødte hinanden, dengang vi var i Danmark.

Vi blev så gift i Nuuk i 1968.

Vi har tre børn, Ujarak, Maja og Malik.

De har alle hver to

børn, så vi har seks børnebørn, alle drenge.

De er livets gave til os.

Ved mindepladen

Søndag den 30. januar 2005 var virkelig en smuk og meget følelsesrig dag.

Det blev en uforglemmelig dag for mig, der netop var ankommet til København til afsløringen af mindepladen for de omkomne fra Hans Hedtoft-forliset.

Det blev en meget hård dag, hvor alle minderne dukkede op.

Jeg er meget glad for, at min mand stod ved min side og holdt om mig.

Det følte jeg mig meget tryk ved.

Det er først nu, at jeg føler, at mit savn og min længsel efter Mor næsten er blevet sat på plads.

Det føles nærmest, som om at jeg har været til hendes begravelse.

Jeg vil sige 1000 tak til Kirsten Sietam og Sandra Vinding fra Pårørendegruppen for det store arbejde, som de har gjort i forbindelse med realiseringen af mindepladen.

Det blev så smukt et minde, de gav os.

Det er virkelig flot »piger« - godt klart.

Sidst men ikke mindst vil jeg sige tak til Royal Arctic Line for den tur til København, som rederiet gav os.

Uden rederiets hjælp kunne vi umuligt have deltaget ved den store og flotte begivenhed.

Hjertelig tak fra Kristian og jeg.

Oline Heilmann.

Soorlu nutaanik ilaqutartaarluni

Oline Heilmann Hans Hedtoftimik ajunaarsimasut eqqaassutissaanik uleersinermi najuussimavoq

All. Kurt Kristensen

– Soorlu tassa nutaanik ilaqutartaarluni, Nuumeersoq 60-inik ukiulik Oline Heilmann oqarpoq. Hans Hedtoft 1959-imi ajunaarmat ajunaaqataasimasunut 95-inut eqqaassutissap sapaammi januarip 30-ianni Den Nordatlantiske Bryggemi uleernejarnernanut uinilu Kristian Heilmann najuussimapput.

Naak tamanna ukiut 46-it siornatigulli pisi-magaluortoq taamaattoq Oline Heilmannip januarip ingerlanerani aatsaat Hans Hedtoftip 30. januar 1959-imi Nunap Isua-ta kujataani ajunaarne-ratigut qimagasimasor-passuit atassuteqarfigi-lersimavai.

Oline Heilmannip Internet aqqu-tigalugu På-rørende-grup-pemeersut Kirsten Sietam aamma Sandra Vinding, Christianshavni-mi, Hans Hedtoftip Kalaallit Nu-

naaliarngaareersimallu-ni uteriaruni tikiffigisi-masassaraluani eqqaas-sutissiortoqarnissaanik sulissutiginnittuusima-sut atassuteqarfigilersi-mavai.

Eqqaassutissap januarip 30-ianni uleernejarnerata kingornatigut Kirsten Sietam aamma Sandra Vinding atassut-eqarfigualersimavai.

Paasinarsisimavorlu qimagaasimasorpas-suit naak Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu sumiiffip-passuarni siamarsima-galuarlutik assigiissunik misigissuseqartut ukiul-lu ingerlanerini apeqqu-tissarpasuaqartarsima-sut.

Kalaallit Nunaanniit tallimat

Eqqaassutissanik uleer-sinermi Kalaallit Nu-naanniit qimagaasima-sut tallimat najuupput: Oline aamma Kristian Heilmann Nuumeersut, Emilie aamma Samuel Olsen Sisimiuneer-sut aamma Bjarne Egede Narsameersoq.

Oline Heilmannip arni, ernissuortuq Marie Ol-sen, Samuel Olsenip qa-tanngunni Lars Chris-tian Olsen, Bjarne Ege-dellu angunni, landsrådi-mi ilaasortaq aammalu aalisartut piniartullu

kattuffiata KNAPPp siu-littaasua Carl Egede umiarsuup 1959-imi ja-nuarip 30-ianni Nunap Isuata avataani ajunaar-neratigut annaasima-vaat.

Eqqaassutissap nunat-marmorianik sanaa-julluni ajunaarsimasut 95-it aqqinik allattuiffi-gineqarsimasup uleer-nejarnera Oline Heil-mannimut misigisaavoq qamuuna attortinnartoq: – Soorlumi tassa aat-saat anaana ilisaasoq.

Danmarkimiillu angajoqqaaveruppoq

Eqqaassutissamik Chris-tianshavni uleersi-nermi Oline Heilmannip angunni arnilu eqqarsaa-tigai.

Oline Heilmannip arfi-neq pingasu-nik ukioqarluni angunni Karl »Kaa-likkuluk« Olsen, Sisimiuni amutsivimm-mi umiatsia-liortuusoq, annaasima-vaa.

Karl Olseni illunilu Kristian Olsen 1953-imi januarip arfi-neq pingajuanni pujortu-leeqqamik Sisimiuniit aallarsimapput.

Utinngisaannarsimal-lutillu.

Oline Heilmannip ar-naa, Marie Olsen, mar-lunnguanik paneqarluni uillarami ernissuortu-tut ilinniariartorluni Rigshospitalimut Køben-havnimiittumut aallarsi-mavoq.

Marie Olsen 1958-imi Qaqortup napparsim-maviani atorfinippoq, ja-nuar 1959-imi Hans Hedtoftimut ilaalluni pa-nini Danmarkimiiginnar-simasut aaniarlugit uter-niarsimavoq.

Hans Hedtoft ajunaar-mat Oline Heilmann nukkanilu Danmarkimi-illutik iliarsororput: – Alianangaartumik.

Allakkat pingasut

Sermitsiap Oline Heil-mann ajunaarneq anga-joqqaaverunnertillu pil-lugit oqaluttuarusunner-soq aperisimavaa.

Oline Heilmannillu al-lakkat pingasut, ukiut ingerlanerini angajoq-qaaminut allagarisarsi-masani uagutsinnut tun-niussimavai.

Allakkat quppernermi uani takuneqarsinnaap-put.

Eqqaassutissap uleernejarnernani nunatsinnit peqataapput (saamerlerniit) Oline Heilmann, Kristian Heilmann, Emilie Olsen, Bjarne Egede aamma Samuel Olsen.

Fra Grønland deltog (fra venstre) Oline Heilmann, Kristian Heilmann, Emilie Olsen, Bjarne Egede og Samuel Olsen i afsløringen af mindepladen.

Angajoqqaannut allakkat

Oline Heilmann angajoqqaami toquneranni aliasunnini pillugu allagaqarsimavoq - alianartumik qimagunnerat qaanginngisaannarsimamagamiuk

Angajoqqaannut

Anaana ataatalu inuul-luaqqunanga qimappas-singa, aparneqanngilan-ga, eqitaarneqanngilan-ga.

Ataata tukutuuaqqa-mik aallarputit tikeqqin-nallu.

8. januar 1953 uanga 8-nik ukioqartunga.

Ataata, asanninnerit paninnut angeqaaq sak-kortoqaarlu.

Nerileraangavit sar-liarlunga nerisannik nereqatigisarparma.

Asangaaramma. Niviarsiaraq ataatami-nik asasaminik tikissii-galuarmat ajoqisoq.

Anaana illit Qaqortu-miit telegrammerfigaar-ma ornilerarlunga, kisianni tikingilarma.

Aamma illit tikingit-soorputit, aali qilanaar-lunga tikissiiisunga.

Niviarsiaraq 14-inik ukiulik iliarsororpoq, nu-narsuarmi allamiilluni, ajoq.

Nukaralu kisimiilerpu-gut, ilaqutaqanngilagut Danmarkimi, tamarmik nunatsinniipput.

Ulloq 30. januar 1959 nuanniingaaqisoq, alia-sungaarfik.

Ulloq inunngorfissinni aamma ajunaarfissinni juulliaqqamilu naasunn-guanik qalersalikkani-k uima ilagigaanga imaa-nut nalussiartortarpun-ga, assagalu imarsuar-mut kinisimalaartarlugu ilissi ilaquttamalu arlal-it iliveqarfissuannut.

Anaana ataatalu asa-vassi, uummatinniittuar-puti.

Hans Hedtoftimik ajunaarsimasunut eqqaassutissaq januarip 30-ianni Københavnimi uleernejarmat Oline aamma Kristian Heilmann najuupput.

Oline og Kristian Heilmann deltog den 30. januar i København i afsløringen af mindepladen for de omkomne ved Hans Hedtoft-forliset.

Anaanannut

Anaana 1955 aprilimi ernissuortussatut ilinnia-riartussalluni aallalera-mi nukaralu nunatsin-nut qimakkumanata Danmarkimut nassar-paatigut.

Anaana Rigshospitalip ernissuortunut ilin-niarfiani ilinnialerpoq, uagullu Bispebjergimi Frk. Schneiders Børne-hjemimi najugaqalerpu-gut. Sapaatillu akunneri-sa naaneri tamangajaasa anaanamiittarpugut, nuan-nerataqaaq.

Ernisuortutut 1958-imi naammassigami Qa-qortumi atorfinippoq.

Taava januar 1959 tele-grammerfigivaanga ornilerluta. Uangalu kiisa-mi nunatsinnut anger-larserfigiuaakkannut angerlartussanngorpunga. Sunaana tusagaq taama nuannertigisoq.

Ullulli amerlanngitsut qaangiummata qilanaar-nera nuannaarneralu aliasungaarnerujussuar-mik taarsernejarpuput. Anaanap tikingitsoor-paanga, ila ajoq.

Taamani aalajangiup-para atuarnera naam-masseriarlugu, arlaannik ilinniagaqariarlunga nu-natsinnut utissallunga.

Taamaaliorpungalu. Allakkerivimmiut nu-naannut asasannut 1963-imi angerlarpunga.

Danmarkimiilluta Kris-tian Heilmannilu naa-peqqaarpugut.

Nuummilu katilluta 1968-imi.

Pingasunik qitornaqar-pugut Ujaraq, Maja Ma-lik-lu.

Qitornagut tamarmik marlunnik qitornaqar-put, taamalu uagut arfi-nilinnik nukappiaraan-narnik erngetaarpugut, pilluaatigisatsinnik.

Eqqaassutissami

Sapaat 30. januar 2005 ulluvuq alianaatsoq pu-igunaatsorlu.

Københavnimut tikis-simatsiarlutalu Hans Hedtoftimik ajunaarsi-masut eqqaassutissaan-ik uleersinerput pui-

gunngisaannassavara.

Eqqaamasarpas-suit qaffakarmata ulloq ar-tornartulerujussuuvuq.

Nuannaarutigaa-rali uima najorlunga taper-sersortuarmanga.

Eqqissimatittuarlunga. Soorlumi tassa ana-nannik maqaasineri kii-sami inissavimminik inissaqalersimasoq.

Soorlu tassa ilisaane-ranut peqataasimallun-ga.

Kirsten Sietam aamma Sandra Vinding På-rørendegruppemeersut eq-qaassutissap pilersin-niarnerani sulillaarsima-sut qutsavigingaarpak-ka.

Eqqaassutissamik ku-sanartumik tunisimam-matigut.

Torrallaarujussuarpu-si.

Naggataatigut minne-runngitsumilli aamma Royal Arctic Line Køben-havnimut utimullu akili-ussimamatigut qutsa-vigingaarpara.

Umiarsuaatileqatigiif-fiup akiliussimanngik-kaluarpatigut pisimasu-mut angingaartumut ku-sanartumullu peqataa-sinnaasimassanngikka-luarpugut.

Qamanga pisumik qujangaarpugut Kristi-aat-llu.

Oline Heilmann